

MUSEOVIRASTO
PL 913
00101 HELSINKI
p. (09) 40 501
www.nba.fi

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

- lomake arkeologisen kohteen tarkastamiseen (ks. täyttöohje lopussa)

1. PERUSTIEDOT

Kunta: HAMINA	Muinaisjäännösrekisteritunnus:		
Nimi: Savilahdenvuori 1	Ajoitus: pronssikausi		
Kohteen tyyppi: hautapaikat	Tyypin tarkenne: hautaröykkiöt		
Kohteen laajuus: halkaisija n. 7 m, korkeus ≤ 70 cm.	Lukumäärä: 1		
Laajuuden arviointiperuste: silmämääräinen arviointi.			
Laji (ruksaa laji, ks. tarvittaessa lajin selitys täyttöohjeen kohdasta 1):			
<i>ruksi:</i> ☒	kiinteä muinaisjäännös mahdollinen muinaisjäännös muu kulttuuriperintökohde löytöpaikka luonnonmuodostuma muu kohde		
Suunta ja etäisyys kirkosta: kohde sijaitsee 5,2 km Haminan luterilaisesta kirkosta suuntaan SW.			
Sijaintikuvaus: kohde sijaitsee Savilahdenvuoren N-sivustan kallioalueella, voimakkaasti pohjoiseen viettävän rinteeseen yläosassa, mutta ei sen korkeimmalla kohdalla. Kohteesta 200 m länteen kulkee Matinsaareen vievä Matinsaarentie ja 80 m:n päässä samassa suunnassa edellisestä erkaneva, Ruokosuolle vievä paikallistie. Hillonlahden NW-sivustalla kulkeva rautatie sijaitsee kohteesta 450 m:n päässä kaakossa.			
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	N: 6711159	E: 507310	Korkeus m mpy: n. 25 m.m.p.y.
Koordinaattien tarkenne: keskikoordinaatti (± 7 m).			
Peruskartta: PK 3042 01 SUMMA			
Rekisterikylä (jos tarpeen):		Kiinteistötunnus (jos tarpeen): 75-406-2-322	
Tarkastaja: Marita Kykyri ja Minna Minkkinen		Tarkastusaika: 27.8.2015	

2. TAUSTATIEDOT

Aiemmat tiedot: ei aiempia tietoja.
Aiemmat löydöt: ei aiempia löytöjä.
Tarkastuslöydöt: ei löytöjä.
Tarkastusolosuhteet: hyvät.

Liitteet: karttaliite ja kaksi kuvaliitettä, joissa neljä kuvaa.
Muuta: oppaana toimi kohteesta Kymenlaakson museoon ilmoittanut Lasse Virtanen.

3. TARKASTUSHAVAINNOT

Tarkastuksen syy: Lasse Virtasen ilmoitus kohteesta.
Ympäristö ja maasto: kohde sijaitsee Savilahdenvuoren N-sivustalla olevalla kalliotasanteella kalliopohjalla, voimakkaasti pohjoiseen viettävän rinteeseen yläosassa. Ympäröivä maasto on kallioista sekametsää ja sen korkein kohta kohoaa röykkiön S-puolella aina 35 m:n (m.m.p.y.) korkeuteen. Puusto on mäntyvaltaista, mutta kohteen ympäristössä kasvaa myös pientä koi-vua ja pihlajaa. Kallioalue on voimakkaan sammaloitunut ja jäkälöitynyt. Aluskasvillisuus koostuu sammalesta, jäkälästä, ka-nervasta, mustikasta ja puolukasta.
Arkeologisen kohteen tarkempi kuvaus ja rajaus: Röykkiö on pyöreä ja matalanlattea, ja sen $\emptyset$ on n. 7 m. Pyöreistä luon-nonkivistä koottuun röykkiöön on käytetty pääosin $\emptyset$:aan 30–40 cm:n kokoisia kiviä, joita rakenteessa on enimmillään 70 cm:n paksuudelta. Röykkiön keskelle on kaivettu matala kuopanne, jonka $\emptyset$ on 1 m ja syvyys 40 cm. Rakenteen kiviä on siirrelty pois alkuperäisiltä paikoiltaan myös sen S-sivustalla ja lisäksi sen N-sivustalla oli irtokiviä, jotka ovat todennäköisesti raken-teesta peräisin. Röykkiö oli paksun sammalkerroksen peitossa, mistä johtuen kohteen rakenteesta ei ollut mahdollista tehdä yksityiskohtaisempia havaintoja.
Muuta tietoa: Röykkiö sijaitsee poikkeavan korkealla verrattuna Kymenlaakson rannikon muihin pronssikauden hautaröykki-öihin, joista vanhimmat sijaitsevat pääasiallisesti korkeudella 15–20 m.m.p.y.

4. SUOJELUTIEDOT

Kunto: hyvä.
Hoidon tarve: paksu sammalkerros on peittämässä alleen koko röykkiön ja sen W-reunalla kasvaa mäntyjä, jotka pitäisi kaa-taa. Kohde kaipaa siistimistä ja aluskasvillisuuden alta paljastamista.
Ehdotus suoja-alueeksi (mielellään kartalla rajauksena esitettyinä): röykkiön viereinen kalliotasanne.
Tiedossa olevat maankäyttöhankkeet: Alueeseen liittyy asemakaavan muutos (Hamina, Summan paperitehtaan alue. Mu-seovirasto lausunto (luonnos) 31.8.2015. MV/161/05.02.00/2015).
Muut säilymiseen vaikuttavat asiat: -
Kohteesta käytettävissä olevan tiedon määrä ja laatu (jos tarpeen): -

5. MUUTA

Tarkastajan yhteystiedot: Marita Kykyri, Kymenlaakson museo, Tornatorintie 99B, 48100 Kotka. Gsm 040-7162322.
Muut tiedot: -

Lähilöydöt: Noin 400 m:n päässä röykkiöstä suuntaan NW sijaitsee rajakivi (mj-rekisteri kohde: Martinsaarentie 1000025637). Kohteen NE-puolella 200-400m:n päässä sijaitsee kaksi historiallisen ajan kivirakennetta (Hamina, Savilahdenvuori 2 ja 3), jotka Kymenlaakson museon on tarkastanut 17.9.2015.

Opas kohteelle (nimi ja yhteystiedot, jos eri kuin tarkastaja): Lasse Virtanen (gsm 050-5328633).

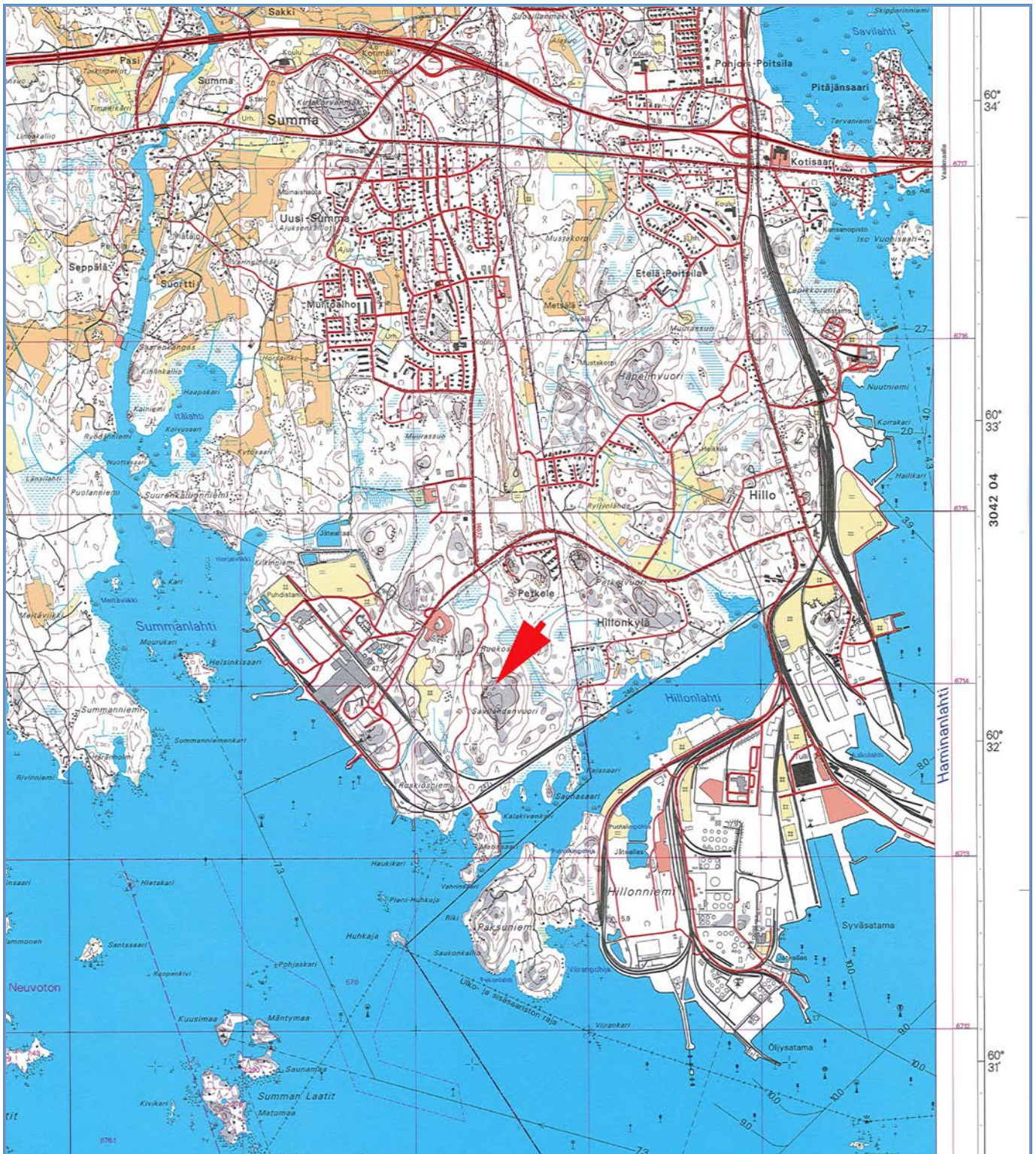
6. PÄIVÄYS JA KERTOMUKSEN LAATIJAN ALLEKIRJOITUS

Päiväys: 16.11.2015 Kotkassa

Allekirjoitus:

LIITE: karttaote/karttaotteet:

Kartta 1: Kohteen sijainti merkittynä punaisella nuolella. PK 3042 01 SUMMA.

LIITE: kuvat:

Kuva 1: Kohde ja sitä ympäröivää maastoa. W. Kuva: M. Kykyri/KyM.

Kuva 2: Kohde, lähikuva. W. Kuva: M. Kykyri/KyM.

Kuva 3: Kohde suunnasta S. Kuva: M. Kykyri/KyM.

Kuva 4: Kohde suunnasta N. Taustalla jäkäläkasvuston peittämä kallioalueen korkein laki.
Kuva: M. Kykyri/KyM.

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUSLOMAKKEEN TÄYTTÖOHJE

- täyttöohje Museoviraston arkeologisen kohteen tarkastuslomakkeeseen

Lomake on tarkoitettu avuksi arkeologisen kohteen maastotarkastuksessa tehtyjen havaintojen raportointiin ja se on word-muotoinen. Kenttiin voi kirjoittaa tietoa niin paljon, kuin on tarpeen. Sähköiset kartat, koordinaattitaulukot ja valokuvat voi liittää lomakkeen loppuun suoraan sähköisiksi liitteiksi. Liitteitä voi lisätä haluamansa määrän esimerkiksi sivunvaihto-työkalulla.

Kohta 1. Perustiedot

- lomakkeeseen täytetään kohteeseen liittyvät sijaintitiedot (kunta, koordinaatit, peruskartta, sijainti suhteessa kirkkoon ja yleinen sijaintikuvaus)
- lomakkeeseen täytetään kohdetta luonnehtivat tiedot (nimi tai ehdotus nimestä, ajoitus, kohteen tyyppi ja tyyppin tarkenne muinaisjäänösrekisterin asiansanojen mukaan, lukumäärä (kpl) ja Museoviraston muinaisjäänösrekisterin tunnus, jos kohteella on sellainen)
- lomakkeeseen kirjataan arvio kohteen laajuudesta ja perustelu sille
- lomakkeeseen täytetään kohteen laji tarkastushavaintojen perusteella (ks. enemmän Museoviraston laatima Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohje 2014, sivut 31-32, <http://www.nba.fi/File/2210/laatuohje.pdf>):
  - *kiinteä muinaisjäänös* on muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kohde, jonka täsmällinen maantieteellinen sijainti on osoitettavissa.
  - *mahdollinen muinaisjäänös* on kohde, jota ei ole voitu maastossa tarkastuksen yhteydessä tunnistaa tai paikantaa luotettavasti. Kohteen luonteen selvittäminen muinaisjäänöksenä edellyttää esimerkiksi tarkempia arkeologisia selvityksiä kuin tarkastuksen yhteydessä on ollut mahdollista tehdä.
  - *muu kulttuuriperintökohde* on kohde, jota ei voi todeta muinaismuistolain tarkoittamaksi muinaisjäänökseksi. Yleisimpiä kulttuuriperintökohdetta ovat käytössä pysyneet historialliset kyläpaikat ja tiet, toisen maailman sodan aikaiset sotahistorialliset kohteet ja alle 100 vuotta nuoremmat hylät. Ensimmäiseen maailmansotaan liittyvät kohteet ovat yleensä kiinteitä muinaisjäänöksiä.
  - *löytöpaikka* on irtaimen muinaisesineen löytöpaikka tai -alue, johon liittyy jonkinlainen paikkatieto. Löydöllä ei ole yhteyttä kiinteään muinaisjäänökseen tai sitä ei voida osoittaa. Ilman arkeologista kontekstia olevaa löytöä kutsutaan *irtolöydöksi*.
  - *luonnonmuodostuma* on luonnon synnyttämä tai muovaama kohde, jota voidaan esimerkiksi luulla ihmisen tekemäksi tai jota ihminen on voinut muokata. Tällaisia ovat esimerkiksi muinaiset rantamuodostumat (pirunpellot, rantapalteen) ja luolat.
  - *muu kohde* on esimerkiksi tuhoutunut/tutkittu muinaisjäänös, kätkölöytö tms. kohde
- lomakkeeseen täytetään tiedot rekisterikylästä ja kiinteistötunnuksesta, jos tarpeen
- huom: rauhoitusluokkaa ei edellytetä enää määriteltäväksi.

Kohta 2. Taustatiedot

- lomakkeeseen täytetään tiedot mahdollisista aiemmista tiedoista ja löydöistä
- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastuksen yhteydessä mahdollisesti tehdyistä löydöistä
- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastusolosuhteista ja niiden vaikutuksesta havaintoihin
- lomakkeeseen täytetään tieto tarkastuksen liitteistä (karttaliitteet, kuvaliitteet, koordinaattitietolistat ym.).

Kohta 3. Tarkastushavainnot

- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastuksen syystä ja siihen liittyvistä asioista
- lomakkeeseen kuvataan kohteen ympäristö ja maasto
- lomakkeeseen kuvataan tarkastettu kohde ja rajaus.

Kohta 4. Suojelutiedot

- lomakkeeseen täytetään tiedot kohteen kuntoa koskien ja hoidon tai korjaamisen tarvetta koskevat havainnot
- lomakkeeseen laitetaan ehdotus suoja-alueeksi ja sen perustelut. Ehdotus esitetään mielellään myös kartalle rajattuna.
- lomakkeeseen täytetään tiedot mahdollisista maankäyttöhankkeista ja/tai muista säilymiseen vaikuttavista olennaisista asioista (luonnon aiheuttama eroosio tms.)
- lomakkeeseen laitetaan haluttaessa arvio kohteesta käytettävissä olevien tietojen luonteesta ja määrästä:
  - tietotaso 1 = kohteesta on riittävästi tietoa sen luonteen ja iän tarkemmaksi määrittämiseksi
  - tietotaso 2 = kohteen luonteen ja iän määrittely edellyttää tarkempia arkeologisia selvityksiä.

Kohta 5. Muuta

- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastajan yhteystiedoista
- lomakkeeseen täytetään tiedot lähilöydöistä ja mahdollisista muista tiedoista
- lomakkeeseen täytetään tiedot henkilöstä, jota voi tarvittaessa toimia paikalla oppaana.

Kohta 6. Allekirjoitus

- lomake allekirjoitetaan ja päivätään.